
ETUCE GENEL KURULU KONUŞMASI(*)

Değerli Dostlar,

Genel başkanı bulunduğum EĞİT-DER'in de çağırıldığı bu toplantınıza kişisel olarak katılabildiğimi belirtirken hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sizler, 12 Eylül 1980'de başta parlamento ve siyasi partiler olmak üzere demokrasinin bütün kurum ve kuruluşlarını kapatan askeri yönetimin, 200 bin üyesi bulunan örgütümüz TÖB-DER'i de kapatması üzerine bizi aranıza aldınız, TÖB-DER'e üyelik hakkını tanıdınız. Bu nedenle Türkiye öğretmen hareketi nezdinde topluluğunuzun özel bir değeri vardır ve ben bu devinimi günümüzde simgelemekte olan EĞİT-DER'in size olan teşekkürlerini burada bilgilerinize sunmaktan kıvanç duyuyorum. EĞİT-DER ayrıca, Türkiyeli eğitim emekçilerine sendikal hakların tanınması istemiyle IFFTU Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne 31.10.1989 tarihinde bir mesaj gönderilmiş olmasından dolayı da memnuniyet duymaktadır. Bu yoldaki desteğin, toplantıya katılan tüm kardeş örgütlerce onaylanacağı umudundadır.

Arkadaşlar,

12 Eylül 1980 askersel darbesiyle birlikte biz öğretmenlerin de örgütsel yaşamına son verildi. Ancak emekli olanlarımız, öğretmenlik hakları

---

* IFFTU, WCOTP, WCT olarak bilinen ve tüm dünyada 20 milyonu aşan öğretmeni temsil eden uluslararası öğretmen kuruluşlarına bağlı Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) üyesi Eğitim İşkolu Komitesi (ETUCE)'nin 30 Kasım-1 Aralık 1989 günlerinde Lüksemburg'da yapılan genel kurul toplantısındaki konuşma.

ellerinden alınanlarımız 1988'de, yani 8 yıllık bir aradan sonra bir dernek kurabildiler. Kısa adı EĞİT-DER olan Eğitimciler Derneği adındaki bu derneğimiz, örgütlenme haklarından yasaklı 400 bin çalışan öğretmene sendikal yaşamın yolunu açma iddiası ve işleviyle devinimdedir ve tüm öğretmenlerin umududur. Meslek dışında duran 5000 asil üyesine karşılık çalışan öğretmenlerden 25 bin kişinin seçme ve seçilme hakkından yasaklı oldukları halde EĞİT-DER üyesi olmaları sanırım sizlerce de ilginç ve anlamlıdır.

Evet; EĞİT-DER kendisini, eğitim emekçilerine grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkını kazandırmanın bir aracı olarak, sendikaya geçiş örgütü olarak görmekte, savaşımını bu alanda odaklaştırmaktadır.

Geçtiğimiz Eylül ayının son haftasında Ankara'da topladığımız *Sendikal Haklar Kurultayı*, bu yoldaki savaşımlarımızın nirengi noktalarından biri olmuştur. Kurultayımızı şu anda aramızda bulunan bazı kardeş örgütlerin temsilcileri de onurlandırmışlardır.

Arkadaşlar,

Askersel yönetimin olağanüstü mahkemelerinde tek yanlı yargılamalarla mahkûm edilen TÖB-DER'in, geçtiğimiz aylarda bir sivil mahkemede aklandığını, işçisi, aydını, genciyle daha binlerce insanımızın mahkûmiyetini öngören askeri mahkeme kararlarının Türkiye kamuoyu vicdanında bu aklanmayla da geçersiz kılınmış olduğunu bilgilerinize sunuyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Son yıllarda yaşadığımız gelişmeler, ülkeler arasındaki sınırların giderek önemsizleşmekte olduğunu ortaya koymaktadır. Yani dünyamız daha bir küçülmektedir. Hele iki dünya sistemi arasında süregelen soğuk savaşın yerini yumuşama sürecinin alması sonucunda ülkeler, kuruluşlar ve hatta kişiler arasında var olan dengeler, yerleşik ilişkiler, hızlı bir

---

biçimde değişikliğe uğramaktadır. Örneğin Doğu Avrupa ülkelerinde her gün bir yenisine tanık olduğumuz gelişmeler, gerek Avrupa ülkelerinin kendi arasında ve gerekse bu ülkelerle ABD arasında var olan dengeleri sarsmakta, aslında tüm dünyayı sarsan bu toplumsal depremde ülkemizin kendisine nasıl bir yer tutması gerektiği bizleri ciddi olarak düşündürmektedir. Örneğin öğretmeni, öğrencisi ve işçisiyle milyonlarca yurttaşımız vardır Batı Avrupa'da... Onların ve bütünüyle göçmen işçilerin, nice uğraşlar sonucunda ön sıralara alınabilen sorunları, bu gelişmelerden sonra artık Batı Avrupa ülkelerinin gündeminde arka sıralara düşmüş görünmektedir.

Göçmen işçi çocuklarının eğitim sorunları, söz konusu sorunlar içinde önemli bir ağırlık oluşturmakta ve ivedilikle çözüm beklemektedir. Keza yabancı öğretmenlerle yerel öğretmenler arasında birinciler aleyhine var olan ücret eşitsizliklerinin giderilmesi, özellikle siyasal sığınmacı olan öğretmenlerin istihdam sorunları da bu cümledendir. Eğitim alanında, yabancılar için yaşamsal önemi olan ve yıllardır çözüm bekleyen daha nice sorun yüzüstü durmaktadır.

Yeni dengeler oluşurken, bu sorunların mesleğimizin gereklerine uygun bir biçimde, hangi ulustan, hangi uyruktan olursa olsunlar meslektaşlarımızın yararı doğrultusunda çözülmesi ve ertelenmemesi gerektiği görüşünü paylaştığımızı inanıyorum.

Tek bir Avrupa ülkesi, Avrupa ülkelerindeki sermayenin var olan ulusal gelişmelerini ortadan kaldıracak, Avrupa çapında çok daha homojen bir sermaye örgütlenmesine yol açacaktır. Bu süreç bir hayli ilerlemişken ve daha da hızlanırken, mensubu bulunduğumuz emek kesiminin de şovenist yaklaşımlardan arınmış olarak ve enternasyonal bir anlayış temelinde bütünleşmesi gerekmektedir. Acaba Avrupa sermayesi kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda, hızla değişmekte olan dünyamızda nasıl

bir ekonomik, sosyal örgütlenmeye gidecektir ve taraf durumunda bulunan emek kesimi buna karşılık hangi çözüm önerileriyle ortaya çıkmalıdır. Bu arada biz eğitim emekçileri ülke ve ulus ayrımı gütmek-sizin kendi mesleki alanımızda ne gibi düzenlemelerin yapılmasını öngörebiliriz. Örneğin bir gün Türkiye de Ortak Pazar'a girecekse ülkemizin çeşitli meslekten emekçileri ve onların örgütleri, Avrupalı emek örgütleri arasında olması gereken yerde olabilecek midir?

Türkiye eğitim emekçileri yüzyıla yakın onurlu bir geçmişi ve zengin deneyimleriyle geleceğin birleşik Avrupa'sında emek saflarında yerini alacak ve insanlık idealleri temelinde kurulacak yeni bir dünya için ve bu ideale denk düşen çağdaş, hümanist bir eğitim sisteminin kurulması amacıyla üstüne düşen görevleri yerine getirecektir.

Biz Türkiye öğretmenleri, olanaksızlıklar içinde ve çok ağır koşullar altında eğitimin demokratikleşmesi yolunda savaşımlar verirken bu savaşımların demokrasi savaşımlarından bağımsız olmadığını da hiçbir zaman gözden uzak tutmuyoruz. Keza insanlığın aydınlık geleceğine yönelik savaşımlara da aynı biçimde katkılarda bulunmayı görev biliyoruz.

Burada temsilciliğini yaptığınız kardeş örgütlerin, Türkiye öğretmen hareketinin bu kimliğine yabancı olmadıklarını biliyor ve günümüz Türkiye'sinde bu hareketin tek temsilcisi olan EĞİT-DER'i destekleme görevini daha yaygın bir biçimde sürdüreceklerine inanıyorum.

Başarı dilekleriyle, dikkatleriniz için teşekkürlerimle...

Lüksemburg, 30 Kasım 1989